

#4

TE UIGA O TE ALA FAKA`MOKO

PEPA O FAKAMALAGA

mō tino fāika, tino fakatau ika
mo tino `togi ika

KAIA

A te tausi o ika ke `moko i taimi katoa e fakafoliki i ei a galuega a tamā manu foliki o fakama`sei a ika.

A te fakamautinoa aka me i vaega takitasi o te ala faka`moko e fakataunu ka fai ei ke fakatumau ne koe te `lei mo te `kano `fou o au ika i se taimi leva, kae se taumate ka sela atu ne koe i se `togi lasi.

E fakamatala i te pepa tenei a te uiga o te ala faka`moko, e pena foki mo auala faigo`fie ke fakagalue.

SEA

A te ala faka`moko e aofia i ei a vaega takitasi kola e `tau o fai ko te mea ke tausi a ika ke `moko mai te taimi ne `poa i ei, ke oko ki te taimi e sela ki tua

Tausiga o ika ke `moko (pili ki te 0°C mō ika `fou, kae -18°C mō ika pō`loka) i vaega kese`kese o te faka`mokoga tenei e fakaigoa ki te `taofi `mau ki te ala faka`moko. Kafai se fai ne koe, ka lasi te avanoaga ke ma`sei vave au ika kae ka mafai foki o pokotia kae poisini a tino `togi ika. E `tau o saga atu faka`lei ke tumau a te `moko o ika i tulaga kese`kese konei:

- Taimi koi ola a ika i luga i te pōti
- Fakamokomokoga o ika i luga i te pōti
- Taimi e avaka a ika i te uāfu
- Taimi e ave ei ki te tino fakatau ika
- Taimi e fakaasi atu i te maketi
- Taimi e `togi a ika ne tino

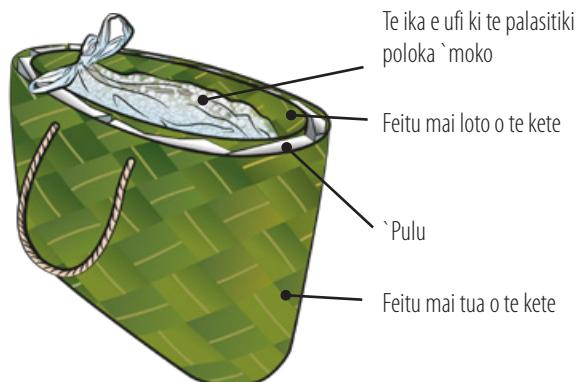
PEFEA

E mafai o fakatumau te mokomoko i ika mai te:

- Fakatoka faka`lei a ika ki loto i kati poloka `moko (faka`tau faka`lei ke fealofani te uke o poloka mō ika)
- Ufi kātoa te foitino o te ika ke galio ki loto i suātai `moko (se palu tela e aofia ei a suātai mo poloka).
- Fakapō`loka
- Fakasiusiu faeloa kae tuku i te malu

Kafai e seai se aisa i luga i tou vaka, e mafai o fakaoga se `kula io me se paketi `moko io me ne suātai mokomoko ke fakamokomoko ki ei a ika.

Kafai e mauagatā se `kula io me se paketi faka`moko, e mafai o fakaoga se kete tela ne `laga feitulua.

I vaega takitasi o te ala faka`moko, fakamautinoa aka se tino e tokotasi ke tiute ne ia me i te ala faka`moko tenei e fakagalue i taimi katoa (t.u [tena uiga] a ika `fou ke tausi i te `moko tela e pilipili ki te 0°C, kae ko te ika poloka ke nofo tena `moko ki te -18°C)

‘FULU KE`MA

**TE UIGA O TE
ALA FAKA`MOKO**

E mafai foki loa o isi ne tamā manu mo lailaiga i te taimi e `moko i ei a ika.

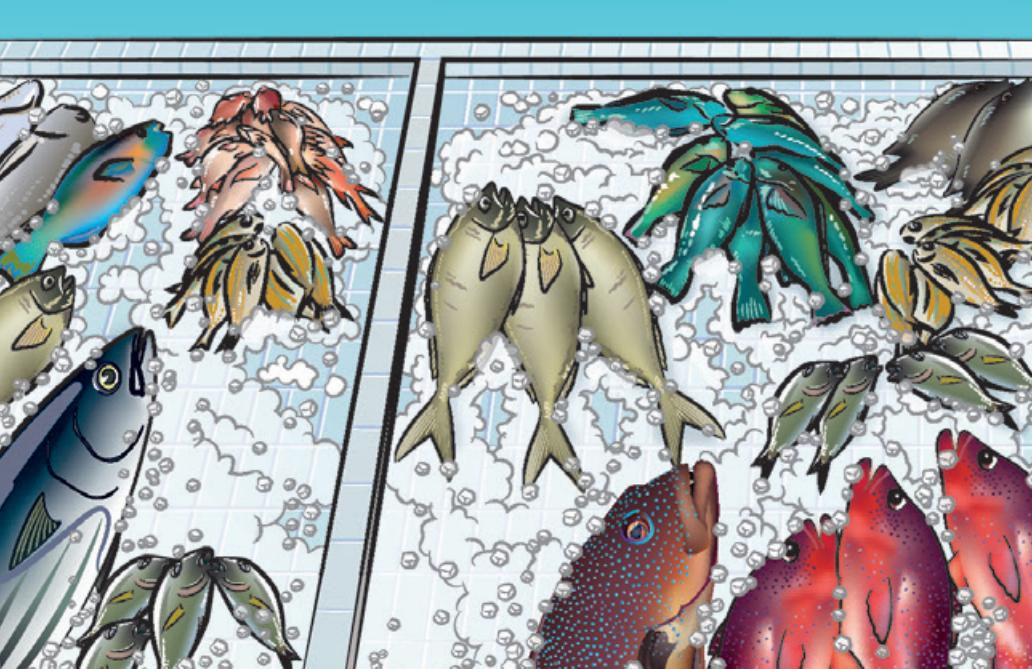
A tamā manu mo te lailai e maua:

- I luga i te ika, mo i loto i tena tinae
- I kogākoga i tafa o te ika
- I luga i mea fāika
- I luga i tino

I vaega takitasi o te ala faka`moko, masaua o:

- Fakaoga a poloka `fou mo faka`moko a ika
- Fakaoga a poloka `fou mo faka`moko a ika
- Fakaoga a mea `ma mo tausi a ika

- Pulou io me ufi faka`lei a ika i taimi katoa
- Sa tuku tasi a ika `mata mo ika `paku
- Tausi te koga galue fakatasī mo so se koga e mafai o patele ki ei a ika ke `ma.
- Tausi tou foitino ke `ma
- `Fulu faeloa ou lima mo mea fāika ke `ma i taimi katoa.
- Sa patele ki ika mafai koe e logologosala
- Tausi keatea a manu `lasi mo manu fo`liko
- Faka`mao keatea a kaiga mai i ika
- Sa tuku a ika ki luga i te laukele.

Te taipola tenei e fesoasoani atu kia koe ke filifili faka`lei ne koe a ika kola koi`fou kae aoga:

	‘Lei `ki	‘Lei	‘Feoloolo	Se ‘Lei	Ma`sei
Kalaumea	‘Kula `ki	Lanu kula	Lanu Piniki	Lanu Kākī	Lanu Kākī `mafa
Manogi	E pela mo te tai	Seai	‘Kola	Saumia/ ‘Leva/ Manogi ū	‘Pala
Foliga	Lanu mainaina	Lanu se gali / Uliuli	Laukenakena	Lanu ūsi	Pakia`kia, uli `ki
Kanofi	E foki te `cano ma `tao / Ola	E foki te `cano ma `tao / Ola	E `koko ma `tao / Ko `pala	Malū	Malū `ki
Mata	‘Mā	‘Mā kae `toto malie	‘Kefu kae `toto malie	‘Kefu kae ko `poko a mata	‘Kefu `ki kae ko `poko a mata
‘Lanu	Maina `ki	Maina	Matafitafi	Se gali / Uliuli	Patū`tutu

FAKAVAVE

E ola vave a tamā manu, tela la taumafai o ave fakavave au ika ki te koga e ave ki ei, e pena foki i sose taimi o te ala faka`moko.
Ko te foliki o te taimi ne fakaoga ke aveave, tausi io me fakaasi atu i ei a ika ke `togi, ko te `lei tena.

TE FAKASOLOGA O MEA E `TAU O FAI

Kafai e taofī `mau faeloa koe ki te ala faka`moko, tausi au ika ke `ma, kae fakaga`sue fakava`vave, au ika ka tumau i te `fou kae `lei i te kai.